

specialist

'Familie-ervaringsdeskundigen steun in de rug voor naasten'

De inzet van (betaalde en vrijwillige) cliënt-ervaringsdeskundigen in onze behandelteams is inmiddels een geaccepteerd gegeven. Breed wordt de meerwaarde hiervan erkend. Nu is de stap gezet om ook familie-ervaringsdeskundigheid verder te gaan ontwikkelen.

Ondersteund vanuit 'In voor mantelzorg' is daarvoor recent een aantal activiteiten in gang gezet. De daarvoor ingerichte projectgroep bestaat uit Niek van Haasteren (familie-ervaringsdeskundige), Bram Berkvens (CHE) en Marij de Roos (Impact), aangevuld met Ton van Elst als adviseur vanuit 'In voor mantelzorg'.

Op het gebied van familiebeleid ontwikkelt GGz Breburg het triadisch werken: op belangrijke momenten in het zorgproces worden triadegesprekken gevoerd. Bij de intake bijvoorbeeld, tijdens een crisis, ten behoeve van crisispreventie, bij behandelplangesprekken of bij ontslag. Daarnaast wordt psycho-educatie voor familie verzorgd en worden familievertegenwoordigers betrokken bij beleidsontwikkeling.

"Nu gaan we familie-ervaringsdeskundigen op verschillende plekken inzetten: als individuele ondersteuners voor naasten en mantelzorgers, als (co-)trainers en bij casuïstiekbespreking in teams", vertelt Marij de Roos, projectleider

en lid van de projectgroep die de inzet van familie-ervaringsdeskundigheid stimuleert. "We zien ook een meerwaarde bij het meedenken in beleidsontwikkeling, als participant in familiebijeenkomsten en als co-docent in opleiding en scholing. Maar de individuele ondersteuning van naasten is de kerntaak van de familie-ervaringsdeskundige."

Flinke interesse

Een jaar geleden werd de zorggroep Impact benaderd over de inzet van familie-ervaringsdeskundigen. Dit leidde ertoe dat op dit moment al 19 personen zijn getraind via de cursus 'Werken met eigen ervaring, voor naasten'. Er blijkt dus flinke interesse te zijn in een grotere rol voor familie en naasten in de geestelijke gezondheidszorg.

"In breder verband zien we de inzet van familie-ervaringsdeskundigen als de volgende stap in de ondersteuning van naasten en mantelzorgers", schetst Niek het algemene uitgangspunt. "Zij hebben eigen ervaring met mantelzorg die zij (ondersteund door coaching en extra cursussen) kunnen inzetten om andere naasten en mantelzorgers te ondersteunen in het herstelproces. Dat betreft niet alleen hun eigen rol, hoe je je overeind houdt en kunt leren leven met zo'n ingrijpende situatie, maar ook een goede afstemming met de zorg en de manier waarop je mantelzorg vormgeeft richting je naaste."

Drie pilots

Centraal in het project staan drie pilots bij verschillende teams van Impact, namelijk HIC Tilburg, FACT team Tilburg zuid en VIP Breda. Belangrijk daarbij is dat een familie-ervaringsdeskundige zich aan een team wil binden. Gekoppeld aan een vaste contactpersoon binnen het team wordt ervaring opgedaan. "Het steeds beter in de triade leren van elkaar en meer begrip hebben voor eenieders perspectief is wat dit project naar verwachting gaat opleveren", aldus Marij. "Na de afronding van het project moet ervaring opgedaan zijn binnen de drie teams, moet familie-ervaringsdeskundigheid goed ingebed zijn bij het Centrum voor Herstel en Ervaringsdeskundigheid (CHE). Ook moet de toegevoegde waarde duidelijk zijn en moet er binnen GGz Breburg een visie en een profielbeschrijving zijn", vult Bram aan.

Behalve voor de inzet in de genoemde teams zijn de familie-ervaringsdeskundigen te benaderen voor vragen elders uit de organisatie, zowel op individueel als op organisatie-niveau.

Een van de belangrijkste voorwaarden van het project is uiteraard de beschikbaarheid van familie-ervaringsdeskundigen die zich aan een team of activiteit willen binden. Gezien de deelname aan de twee cursussen blijkt dat er voldoende belangstelling is bij naasten. Een

Bram, Marij en Niek

belemmering kan echter zijn dat mensen onvoldoende tijd beschikbaar hebben (bijvoorbeeld vanwege hun baan) of dat ze dit werk betaald willen doen. Daarvoor zijn op dit moment echter nog geen middelen beschikbaar.

Positief gestemd

Gezien de belangstelling van naasten voor de cursussen en het feit dat er vanuit de zorg veel interesse wordt getoond, is Marij positief over de verdere ontwikkeling van de familie-ervaringsdeskundigheid. "Er is binnen Impact tijdens de afgelopen jaren een cultuur van 'samen optrekken in de triade' ontstaan", vindt ze. "Op dit moment is het dagelijkse praktijk dat

diverse teams met ervaringsdeskundigen werken, ook bij andere zorggroepen.. Het strategisch beleid van GGz Breburg sluit aan bij deze ontwikkeling. "Hoewel we inschatten dat er voldoende draagvlak is, zal de daadwerkelijke praktijk wellicht weerbarstiger worden. Teams hebben met veel ontwikkelingen te maken. Juist om die reden vinden we het een meerwaarde dat we er, door het aanhaken bij 'In voor Mantelzorg', intensief mee aan de slag kunnen gaan."

Met vragen over de inzet van de familie-ervaringsdeskundige kun je terecht bij Marij de Roos, m.deroos@ggzbreburg.nl

'Luister'

Gedicht van Leo Buscaglia

Als ik je vraag om naar mij te luisteren en je begint adviezen te geven, dan doe je niet wat ik je vraag.

Als ik je vraag naar mij te luisteren en jij begint mij te vertellen, waarom ik iets niet zo moet voelen zoals ik voel, dan neem je mijn gevoelens niet serieus

Als ik je vraag naar mij te luisteren, en jij denkt dat jij iets moet doen om mijn problemen op te lossen, dan laat je mij in de steek hoe vreemd dat ook mag lijken.

Dus, alsjeblieft, luister alleen maar even naar me en probeer mij te begrijpen. en als je wilt praten, wacht dan even en ik beloof je dat ik op mijn beurt naar jou zal luisteren.

(uitgesproken door Niek van Haasteren bij opening HIC Tilburg op 28 januari 2015)